

אין תשובה לשאלות * הדוגמה עושה רושם על שר החינוך * תשלום הוגן לחיילי המילואים קיפוח משפחות חללי צה"ל * טיפול כושל בנכים * זירוז הטיפול בנכים ובשאירי החללים

תודת האמה

או לבטל מאויים לאומיים של שתי אומות מגובשות, אשר אליבא לכל הדעות מצוות למצוא גשר ביניהן, ואין העם היהודי והאומה בארץ זקוקים להספה לכך.

ושבו: יש להשחית את התשובה לנאום עצמו, כדי לתפוס עד כמה אין ראשי המישטר מסוגלים אף לתפוס את בעיות המציאות החדשה. (אגב: בעוד שאני נאמתי בלי הכנה, דיברו ילדיו וארן מן הכתב, אחרי שקראו את דברי פרוטוקול. לא היתה זאת, אפוא, תשובה מאולתרת).

שרי העבודה ושרי הבטחון

מצד אחר לגמרי נגענו בבעיות המלחמה, כאשר עלתה לקריאה ראשונה הצעת התיקון הממשלתי ל"חוק שרות המילואים".

היתה זאת הצעה חיובית מאד, שבאה להעניק לכל מגויסי המילואים, החל מלפני שבועיים, תגמולים בגובה מלוא המשכורת האזרחית שלהם. היא באה לתת תגמולים מתאימים גם למגויסי המילואים שהיו מובטלים.

השתמשנו בהזדמנות זו כדי לדבר על כמה בעיות, שלא כולן קשורות במישרין בחוק: **אורי אבנרי**: אני רוצה לברך את שרי העבודה על התיקון הזה, שהוא חיובי ביותר. נקווה שגם בשאר השטחים יתפתח שיתוף הפעולה בין שרי העבודה ושרי הבטחון בכיוון חיובי.

אחרי רמז זה, דיברנו על החוק עצמו:

אני רוצה לשאול שאלה אחת: האם יש מקום לתקרה של 650 לירות?

לגבי המלחמה האחרונה, יש שני מיספרים מעציבים, שכדאי לזכור אותם:

(א) הגיל הממוצע של ההרוגים הוא 29 שנה, גיל המוכיח על ההשתתפות המרכזית של חיילי המילואים במלחמה הזאת;

(ב) האחוז העצום, חסר התקדים, של הקצינים בין הנפגעים. אין בעולם צבא שבו הקצינים מסתכנים כל כך בתפקידם הקרבי.

ונה, שכרם של רוב הקצינים בחיים האזרחיים עולה, בודאי, על 650 ל"י, המהווה את שכרו של חצי חברי כנסת.

לכן אני שואל את עצמי: האם יש בכלל מקום לתיקרה? ואם כן, האם זוהי התיקרה המתאימה למציאות בארץ? אני מפקפק בכך מאד.

יש מפעלים רבים בארץ הממשיכים לשלם את מלוא משכורת העובדים, המטרתם במילואים, ודווקא העובדים הבכירים. למעשה אנו מטילים מעין מס נוסף על מפעלים המעסיקים עובדים המשרתים במילואים, הממשיכים לשלם מתוך הרגשת חובה מצפונית. להם, את מלוא השכר. יש לי נסיון רב בשטח זה מהמפעל שבו אני עובד, ואני חושב כי אין זה צודק.

שרי העבודה יגאל און: אתה מתכוון לנסות או לעיתון? **אורי אבנרי**: לעיתון.

אלמנות החללים ונכי צה"ל

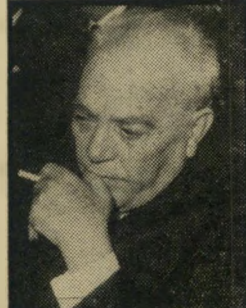
מכאן עברתי לבעיה שאינה קשורה בחוק זה: בעיית משפחות החללים: עיית השבוע בחוברת משרד הבטחון על התגמולים לשאירי חללי צה"ל, ואני מוכרח לומר שמשם נחרדתי.

אנחנו עם היכול להרשות לעצמו להיות קצת יותר נדיב, אם המלה "נדיב" היא בכלל במקומה כאן, כי הנדיבות היתה בכיוון הפוך.

אני מבקש את הממשלה וגם את ועדת הכספים...

ישראל קרגמן (מפא"י): הגדילו את התשלומים.

אורי אבנרי: אני חושש שלא מספיק.

השר ארן

לענין זה נדרש טיפול מיידי וקיצוני. למזלנו, מדובר במיספר לא גדול. יצאנו בחסד ממלחמה זו, מבחינת מיספר החללים, למרות שכל הרוג הוא אבידה שאין לה תחליף.

אנחנו מקבלים תרומות גדולות מאוד מיהדות העולם. יהיה זה צדק אלמנטרי ממש להשתמש בתרומות אלה, קודם כל כדי לשלם תגמולים הוגנים למשפחות.

אני גם לא בטוח לגמרי אם צמידות התגמולים לדרגת הדרגה היא במקומה. אנחנו משלמים תגמולים לחיילי מילואים בלי קשר לדרגתו הצבאית, אלא למשכורתו האזרחית. מדוע צריכה להיות צמידות לדרגה הצבאית לגבי חישוב התגמולים למשפחות החללים?

יכולה להיות משפחה הרגילה לרמת החיים גבוהה, וראש המשפחה היה טוראי או רב טוראי. עתה טובלת משפחה כזאת, מלבד האבידה הנוראה של מות ראש המשפחה, גם ירידה תלולה ברמת החיים.

אני יודע שאני מנצל לרעה את הסבלנות של היושבת ראש, אבל אני חושב שמותר, בהזדמנות זו, להזכיר בעיות אלה.

* המדובר במשכורת המכסימלית שמקבל חיילי המילואים. אדם המשתכר בחייו האזרחיים כסוים גבוה יותר, נאלץ גם הוא להסתפק בכסוים זה.

על רקע הידלונה הגובר והולך של הכנסת, ניסינו השבוע לפתח פעילות מירבית. עשינו זאת בשורה של נאומים, בהצעה לסדר היום ובסידרת שאלות.

השאלות נגעו, בין השאר, לנושאים הבאים:

- גורל הכפרים באזור לטרון.
- הראיון של משה דיין על הנכונות להילחם בחיילים רוסים.
- גניזת תוכניות קול ישראל שכללו דברי שרים על חלקם של אישים שונים במלחמה.
- דברי ראש הממשלה על מדינה פלסטינית אוטונומית, שנמסרו לעיתון צרפתי.
- טענת השבועון האמריקאי טיים בדבר העברתו של נשק סובייטי חדיש, שנלקח שלל, לארצות הברית.
- תשלומי המשטרה לגברת יונה סופר.

משה דיין היה צריך לענות, בשבוע שעבר, על שתי שאלות שלנו: האחת בקשר לפקודתו האוסרת על קצינים בכירים למסור ראינות, השניה על המאורעות במידבר סיני אחרי הפסקת האש. אולם דיין פשוט לא הופיע. במשך כל השבוע לא נראה בכנסת — לא הוא, לא אשכול ולא רוב השרים האחרים.

בדרכים שונות ניסינו להבקיע את מסך הברזל, שירד בין הכנסת ובין כל הבעיות החשובות של המדינה.

כך העלינו את רעיון הפרוצדיה בהצעה לסדר היום (ראו עמוד 6) — אך הממשלה השתמשה מכל תשובה.

ומזוית אחרת הגענו לאותה בעייה במיסגרת הדיון על משרד החינוך (ראו מסגרת). הפעם

חורמאנים וגד האנגלו-סאכסים: קרב הסמינגס (1066)

זכינו לתשובות כלשהן — אך הן רק הוכיחו כי ראשי ישראל, כמו המלכים מכית בורבון בשעתם, "לא למדו כלום ולא שכחו כלום".

על נורמאנים ואנגלו-סכסים

אם קראת את הנאום, בוודאי תמהת מה אפשר להשיב לטענתנו בדבר הצורך בחינוך מולדתי. ובכן: הנה כל תשובתו של סגן שרי החינוך:

אהרון ירדן: ... נטייע לדור הצעיר לגבש תפיסת עולם יהודית-ציונית-ישראלית שנקודת מוצאה, בניגוד לדעתו של חבר הכנסת אורי אבנרי, אינה דבר קיום אומה עברית נפרדת מעם יהודי, לא התבוללות של יהודי ישראל וערביי ישראל, כמו מיזוגם של הנורמאנים והאנגלו-סאכסים לאחר הכיבוש הנורמאני, אלא מדינת ישראל כמדינה יהודית, המעניקה שוויון זכויות אזרחי, דתי, לאומי, לכל אזרחיה, וחותרת לשלום ולשיתוף פעולה עם המדינות השכנות.

נתמסר להידוק הקשר בין צעירי הארץ וצעירי התפוצות, כי רק בהפלת מחיצות ביניהם תלוי דבר העליה, ונעודד דושיח עם הדור הצעיר הערבי על בסיס של הבנה וכבוד הדדי.

הוסף על כל שרי החינוך עצמו, למחרת היום. הנה כל תשובתו:

זלמן ארן: חבר הכנסת אבנרי, הדוגמה שאתה הבאת — ואינני אומר את הדברים בליגלוג — עשתה עלי רושם.

מההתנגשות ההיסטורית בין הנורמאנים לבין האנגלו-סכסים נוצרה לא רק שלמות טריטוריאלית, שנקראת בריטניה הגדולה; נוצרה אומה אחת, האומה הבריטית.

אינני חושב שזוהי המגמה, שאגב בעיית שלמות הארץ תיווצר אומה אחת מהאומה היהודית והאומה הערבית.

אין זה סותר הצעה על הרחבת תחומי הלימוד של תולדות ארץ ישראל. אך מדוע לתלות בכך תקוות משיחיות?

למה צריך להביא להם את המרחב השמי ושאר הדברים הגדולים הללו?

מה השתנה?

אינני חולק על כך שבדרך כלל התמונה ההיסטורית על ארץ ישראל השלמה משלבת בתוכה את כל הנימות במרחב: את הנימה הלאומית העברית, את הנימה הלאומית הערבית, אך אין בכך כלל משום אחריות הימים.

נימות אינן משטטשות והות לאומית, תרבות לאומית, יהודית וערבית. אין בכך כדי לשנות